

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	โพสต์ทูเดย์		
Date :	20 ส.ค. 2547	Page :	A 10
		No :	47031164

พระเมตตา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ บ้านห้วยน้ำโป่ง

“ ขาไม่มีอะไรเสียเลย เรานั่นมีทุกอย่าง ”
 6 ประโยคนี้เป็นประโยคที่ข้าพเจ้าได้ยินหลายครั้ง เมื่อตามเสด็จสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีกลับจากการเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้านเล็กๆ ที่อยู่ห่างไกล การส่งสารคนจนที่ซัดสน ไม่ว่าจะเป็อาหารการกิน ที่อยู่ เครื่องนุ่งห่ม การศึกษาและของของเด็กเล่น แพทย์และยา เมื่อเจ็บไข้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากหนังสือ “ สมเด็จย่าของปวงชน ”

โครงการพระเมตตาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นโครงการเพื่อผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร และเป็นโครงการต่อเนื่องจากพระราชประสงค์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ภายใต้พระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้ด้อยโอกาสที่ภาครัฐและองค์กรอื่นๆ ไม่สามารถเข้าถึงหรือดำเนินการได้อย่างเต็มที่

โดยมีเป้าหมายคือ ประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านชาวเขา ซึ่งมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศคช.) ในสังกัดสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียนเป็นตัวแทนของส่วนราชการที่เข้าไปดำเนินงานอยู่กับประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เน้นภารกิจที่ต่อเนื่องและถาวรในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง ลำพูน แพร่ พะเยา และน่าน ในพื้นที่ที่ครูอาสาสมัครศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา (ครู ศคช.) เข้าไปดำเนินการ ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทุรกันดาร อยู่ติดชายแดนห่างไกลจากบริการของรัฐที่จะเข้าไปถึง ด้วยเหตุผลที่พื้นที่ดังกล่าวมีความยากลำบาก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จย่าของปวงชนชาวไทย จึงได้พระราชทานทรัพย์

รายงาน

กมลทิพย์ วาสนสมพงษ์
 สำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน

ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือ โดยจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการสำหรับครูอาสาสมัคร

ศคช. ทุกคน

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยน้ำโป่ง ต.นาปู่ป้อม อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2542 มีหน้าที่จัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชนบนพื้นที่สูง นอกจากนี้ ยังมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดกระบวนการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ผลมผลสานร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้การศึกษาแก่ทุกคนใน

หมู่บ้าน มีครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้ประสานจัดการเรียนรู้ทั้งในชุมชนและนอกชุมชน

นายสร้อย พุทธิโส ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปางมะผ้า เล่าถึงสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของบ้านห้วยน้ำโป่งว่า บ้านห้วยน้ำโป่ง เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ยังสมบูรณ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าลัวะ นับถือศาสนาคริสต์ อ่านหนังสือไม่ออก แต่ชาวบ้านที่นี้สนใจเรียนรู้หนังสือไทยค่อนข้างสูง ในปี 2542 ชาวบ้านได้เขียนโครงการไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้มาตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่นี่ เนื่องจากต้องการมีความรู้เพื่อใช้อ่านคัมภีร์ ด้วยเหตุนี้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปางมะผ้าจึงได้จัดส่งครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตภูเขา (ครู ศคช.) มาประจำที่บ้านห้วยน้ำโป่ง 1 คน และก่อสร้างอาคารเรียน 1 หลัง เพื่อให้คนในชุมชนอ่าน เขียน พูดภาษาไทยได้ ปัจจุบันมีผู้เรียนทั้งหมด 41 คน เป็นผู้ใหญ่ 30 คน เด็ก 11 คน สามารถอ่าน พูด เขียนภาษาไทยได้ เทียบระดับความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

“

**ลูกของใครไม่สำคัญ
ศิษย์ของฉันนั่นคือลูก
จิตฉันนั่นพันผูก
จะสอนลูกเป็นคนดี**

”

ระยะแรกประสบปัญหาด้านสื่อการเรียน การสอน การเดินทางยากลำบาก แต่นั่นไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับเราเลย เราสามารถสอนให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่รักและหวงแหนป่าไม้ ชาวบ้านสามารถพึ่งตนเองได้ โดยไม่ต้องรอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติ มีคณะกรรมการในการดูแลรักษาป่า มีการจัดอบรมให้ชาวบ้านรู้จักประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และเลี้ยงตนเองได้ด้วยการปลูกกระเทียม ถั่วเหลือง ข้าว และพืชผัก ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ อีกทั้งยังมีกลุ่มทอผ้า จักสาน นำไปจำหน่ายที่ อ.ปางมะ

ผ้า และ อ.ปาย นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการจากการปลูกพืชไร่ในครัวเรือน มาเป็นการปลูกพืชเพื่อการจำหน่าย จึงนับได้ว่าที่บ้านห้วยน้ำโป่งมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนแบบครบวงจรทั้งด้านการจัดการศึกษา ความเป็นอยู่ สุขภาพอนามัย การอบรมประกอบอาชีพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ครูวาสนา ดิษฐเนตร ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยน้ำโป่ง เล่าให้ฟังว่า ทำหน้าที่เป็นครูสอนที่นี่มา 4 ปีแล้ว โดยส่วนตัวชอบที่จะเป็นผู้สอน ต้องการให้คนอื่นมีความรู้ เมื่อเห็นเด็กด้อยโอกาสก็อยากจะทำมอบโอกาสให้เขา อยากจะให้ศึกษาหาความรู้ในบ้านเกิดของตนเอง เพื่อจะนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่น การเรียนการสอนจะให้ชาวบ้านยึดหลักคนกับธรรมชาติ ต้องอยู่ร่วมกัน และต้องการให้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ จึงต้องทดแทนบุญคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้วยการร่วมกันอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ

ส่วนแผนงานที่ดำเนินการอยู่จะเป็นการจัดการเรียนการสอนโครงการส่งเสริมอาหารกลางวัน หอกระจายข่าว การจัดศูนย์การเรียนชุมชน จัดกิจกรรม ศสช. สีเขียว จัดประชุมชาวบ้าน หลักสูตรการสอนที่ใช้อยู่เป็นหลักสูตรแบบเบ็ดเสร็จ ใช้เวลาเรียน 6 เดือน เริ่มสอนตั้งแต่บุคคลที่ไม่รู้หนังสือ จนถึงคนที่ต้องการความรู้เพิ่มเติม ชาวบ้านสนใจ ตั้งใจ อ่านออกเขียนได้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

“อย่างในอดีต เคยไปโรงพยาบาล หมอให้ไปห้องตรวจไปไม่ถูก เพราะอ่านหนังสือไม่ออก แต่พอได้เรียนหนังสือทำให้มีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อต้องออกไปทำธุระนอกหมู่บ้าน”

ครูวาสนา เล่าถึงประสบการณ์ของชาวบ้านกับคุณประโยชน์ของการรู้หนังสือ

หากวิเคราะห์ถึงคุณภาพการจัดการศึกษาในประเทศไทยพบว่า ยังไม่เต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ แต่ในส่วนที่ขาดหายไปนั้นเกิดจากสาเหตุใด คนในเมืองหลวงเท่านั้นหรือที่ต้องการใช้ประโยชน์จากการศึกษาเพื่อการดำรงชีพ ประชาชนที่ด้อยโอกาสก็ยังคงต้องการได้รับการศึกษาที่ดี เช่นกัน ○